

De opkomst van DE CRAFTY-MARKT

In één keer zijn ze overal: de craftymarkten. Marktjes vol met stands met de mooiste handgemaakte dingen. Niet zomaar geknutseld, maar gecraft en echt heel mooi. De ideale plek om inspiratie op te doen.

Wie er weleens is geweest, weet hoe fijn het is: rondwandelen op een bontgekleurde craftymarkt. Dé plek om leuke dingen te kopen, die je niet bij de Blokker of de Xenos ziet liggen. Maar ook de plek om inspiratie op te doen, aangestoken door enthousiaste creatieven die daar hun handgemaakte waar verkopen. En tijdens de workshops en demonstraties die worden gegeven, leer je bijvoorbeeld net weer even een fijne haaksteek die thuis – ondanks het bestudeerde YouTube-filmpje – maar niet wilde lukken. Ook als je aan de andere kant van het kraampje staat, als verkopende partij dus, haal je je hart op. Want toch best handig om te weten: hoe komen andere crafters op nieuwe ideeën? Enne, ‘hoe had jij nou laatst je webwinkel laten stroomlijnen?’ De laatste twee jaar zijn de craftymarkten steeds meer in opkomst, en kun je op meerdere plaatsen in Nederland je creatieve lol op.

Do it yourself

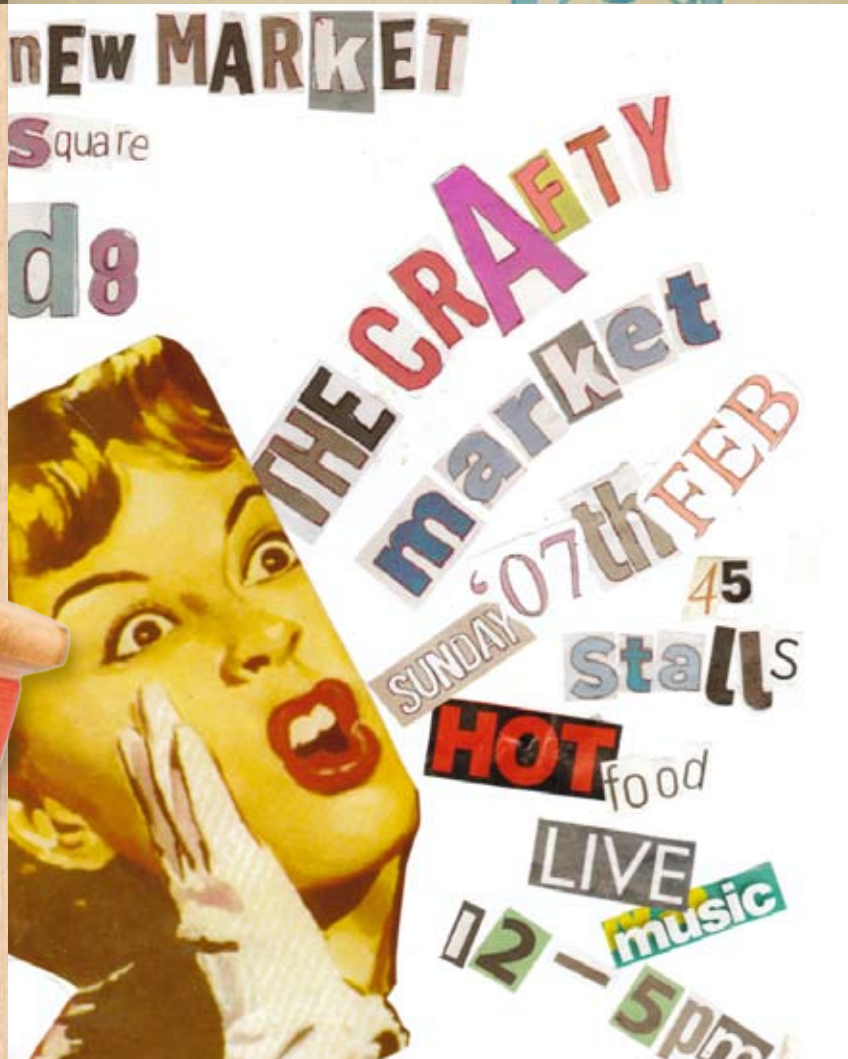
Dat deze markten uit Amerika zijn overgewaaid, is logisch: de Verenigde Staten zijn immers het mekka voor crafters en DIY (‘do it yourself’). De Renegade Craft Fair (RCF), begonnen in de herfst van 2003 in Chicago, is dé craftymarkt van de States. Honderden crafters nemen jaarlijks enthousiast deel aan deze fair, die wordt georganiseerd in diverse steden van Amerika – naast Chicago ook in New York, San Francisco, Los Angeles en Austin. De deelnemers verkopen de meest uiteenlopende handgemaakte spullen: variërend van kleding tot posters & prints en van keramiek tot sieraden. Allemaal van hoogwaardige kwaliteit, want er melden zich meer verkopers dan er plek is, en dus wordt er door de ‘jury’ streng geselecteerd op onder meer originaliteit en kwaliteit. Met een beetje leuk in elkaar geknutselde pannenkoeken kom je er in Amerika dus

niet. Naast het craft-verkoop-gedeelte kun je op de RCF lekker (meestal biologisch) eten in lokale eettentjes, genieten van rondwandelende muziekbands (vergelijk het met een dweilorkestje) en je creatieve niveau op een net wat hoger plan trekken met veel, heel veel workshops. Bijna een soort festival dus.

Sue Daly, een van de oprichters van de RCF, denkt dat het succes van deze craftymarkt te maken heeft met zowel het bestaan van internet als met de huidige economische crisis (die in de VS al wat langer huishoudt dan in Nederland). “Door internet kunnen we zo’n wereldwijd publiek.” Maar dat is het niet alleen. “Door de economische crisis is er vanuit consumenten veel meer belangstelling gekomen voor kleine, lokale winkels en voor het kopen van hand-

flow _ xx

gemaakte en ethisch (en ecologisch) verantwoorde spullen.” De gemiddelde bezoeker zit dus niet langer op ‘made in China’ te wachten. Fijn voor ons is dat de belangstelling voor craftymarkten inmiddels de oceaan is overgestoken – en zo kun je ook hier af en toe je weekend relaxed shoppend doorbrengen. Want, da’s wel duidelijk: een craftymarkt ademt een volledig andere sfeer dan een gemiddelde winkelstraat op een drukke koopzondag. De locaties waar de markten worden gehouden, dragen daar ook aan bij: vaak in een park (de Craftymarkt in Amsterdam, de Hippe Markt in Utrecht), op een autoloos terrein, zodat ook kinderen vrij kunnen rondrennen (Sunday Market in Amsterdam), bij een tuincentrum (Crafty Gardens in Eindhoven) of, zoals in Leeuwarden, op een heel bijzondere locatie: een oude gevangenis (Holy Stitch).

Liefde voor ambacht

Gek eigenlijk dat zoiets leuks er nog maar zo kort is. Want waarom vinden deze markten nu wel een voedingsbodem, en bijvoorbeeld tien jaar geleden nog niet? Trendwatcher Erica Bol heeft daar wel ideeën bij. Al langer geleden is er een nieuwe stroming ontstaan, zo legt ze uit, de zogenaamde *cultural creatives*. Tien jaar geleden werd de ‘nieuwe consument’ voor het eerst zo genoemd door de Amerikanen Paul H. Ray en Sherry Ruth Anderson in hun boek *The Cultural Creatives. How 50 million people are changing the world*. In Nederland bestaat-ie ook, deze nieuwe consument. Kort gezegd zijn het mensen die bewust leven. Die voor producten en diensten kiezen die geen verdere ecologische of maatschappelijke problemen

veroorzaken. Dus: geen spullen gemaakt door uitgebuite kinderen, en liever energie die groen wordt opgewekt. Het is ook weer niet zo dat ze zaken als commercie of het bedrijfsleven verwerpen, maar ze hebben wel een hekel aan massaproductie. Erica: “De *cultural creatives* bestonden al eerder, maar toen de economische crisis toesloeg, kwam deze stroming ineens veel steviger naar boven. Want niet alleen *cultural creatives* gaan bewuster leven: veel mensen zijn door de economische crisis überhaupt meer gedwongen te kijken naar: wat is belangrijk voor me, waar geef ik mijn geld aan uit. Ook is de hernieuwde belangstelling voor ambachten en zelf dingen maken een reactie op de toenemende digitalisering van de laatste decennia.” En het mooie is: creatieven ontdekken dat ze niet alleen zijn. Waren het eerst nog allemaal losse mensen, nu gaan ze zich vormen en komen ze bijeen op bijvoorbeeld crafty-markten, als verkoper of als bezoeker.

Een andere ontwikkeling die Erica signaleert, en die eraan heeft bijgedragen dat de craftymarkten zijn opgekomen, is dat alle winkelsteden op elkaar (gaan) lijken. Kijk maar naar de ‘grote winkelstraat’ in je eigen dorp of stad: saai, saai, saai met altijd weer die grote winkelketens. De leuke, kleine en spannendere winkeltjes verdwijnen uit de grote winkelstraten, want hou je maar eens staande tussen de grotere ketens die voor weinig geld massaproducten verkopen.

'Een craftymarkt ademt een volledig andere sfeer dan een winkelstraat op een drukke koopzondag'

En wat Sue Daly van de RCF ook al opviel: bewuste consumenten willen geen massaproductie meer, maar kopen steeds vaker liever iets waar iemand zijn energie in heeft gestopt en wat met liefde en vakmanschap gemaakt is. Alleen, een winkel beginnen op een goede locatie en deze mooie handgemaakte spullen gaan verkopen, is lastig en vaak niet rendabel. Erica: “Dus naast een webshop is zo’n craftymarkt superinteressant om toch je spullen te laten zien – en het is eveneens een mooie plek waar gelijkgestemden samenkomen.” Opvallend is dat bijvoorbeeld in een land als Spanje (nog) nauwelijks of geen craftymarkten worden georganiseerd. Daar is het ambacht nog veel meer in het straatbeeld aanwezig: er zijn veel wijken met kleine winkels en ketenvorming komt nog minder voor.

Inspiratie

Hoe ervaren de craftymarkten het zelf? Saskia van den Brink van de Sunday Market in Amsterdam denkt dat mensen behoefte hebben aan echtheid en positiviteit. “Veel bezoekers vinden het fijn dat ze de creativiteit van zo’n markt letterlijk kunnen aanraken. Je kunt de makers in de ogen kijken, iets wat bij een webshop niet kan. En ze willen verrast worden, dat lukt bij een grote winkelketen niet meer.” En verrast word je zeker op een craftymarkt, want in de loop der jaren is de kwaliteit van wat wordt aangeboden toegenomen. Katinka Simonse van Craftymarkt in Amsterdam ziet gemiddeld drie soorten standhouders op een markt. Zo heb je de studenten of net afgestudeerden aan een kunst- of designacademie die over het algemeen nog geen weg gevonden hebben om verder te komen. Door gebruik te maken van het netwerk van een craftymarkt – iets wat trouwens voor veel deelnemers een extra motivatie is om mee te doen – worden ze een stap verder geholpen in hun carrière. Daarnaast heb je de crafters die thuis puur als hobby mooie dingen maken – soms bijna professioneel – en op zoek zijn naar medecrafters om nieuwe ideeën en technieken uit te wisselen en het een eer vinden als ze iets verkopen. En er is een groep die inmiddels een goedlopend bedrijf (vaak een webshop) heeft en creaties van eigen ontwerp elders laat produceren. Wat mooi is aan deze laatste groep, is dat ze anderen inspireren om iets wat nu nog wellicht een hobby is, om te zetten naar een professioneel bedrijf. Voor deelnemer Annemarie Huinink van kleineavonturen.nl (kostuums en accessoires voor kinderen) is een paar keer per jaar meedoen aan een zorgvuldig uitgezochte craftymarkt een welkome afwisseling, en het levert haar altijd inspiratie op: “Ik ontmoet creatieve mensen, voer verrassende gesprekken, krijg nieuwe opdrachten en tips. Bovendien is een webshop pas zichtbaar als klanten je kunnen

vinden, en een craftymarkt is daar een goede gelegenheid voor.” De liefde voor alles wat handgemaakt is en het opdoen van inspiratie is wat alle craftymarkten bindt, of je nou deelnemer bent of bezoeker. Naomi Klees van Holy Stitch: “Je kunt zo veel van jezelf kwijt in kunst en creativiteit. Iedereen vult dit op zijn eigen manier in. Je kunt het vergelijken met naar de wolken kijken: als je je best doet kun je daar van alles in zien. Kijk je met honderd mensen naar het hemeldak, dan zien honderd mensen honderd verschillende dingen.” Op naar een craftymarkt dus, voor een goede dosis inspiratie (en dan fijn thuis zelf aan het experimenteren met breien, haken of waar je ook maar zin in hebt gekregen) en wellicht in de toekomst... zelf iets verkopen. Op een craftymarkt. De tijd is er in ieder geval rijp voor. ●

TEKST CAROLINE BUIJS

EEN GREEP UIT HET AANBOD VAN CRAFTYMARKTEN

www.craftymarkt.nl in Amsterdam, georganiseerd door soohappy.com* www.craftygardens.web-log.nl in Eindhoven* www.sundaymarket.nl, elke eerste zondag van de maand op het cultuurland Wester-gasfabriek in Amsterdam* www.holystitch.webklik.nl in Leeuwarden* www.deutrechtsefabriek.nl in Utrecht* www.kalasa.nl/kraftic in Amersfoort* www.laferia-market.hyves.nl in Breda* www.craftparking.nl in Maastricht* www.parkart.nl in Amsterdam.

Hou ook de agenda van www.craftygirls.nl in de gaten, daar worden vaak posts geplaatst met aankondigingen van craftymarkten. Kijk ook op www.startpagina.nl/flow.

xx _ flow Simplify your life

flow _ xx